

Każde dziecko rozwija się inaczej i dynamikę rozwoju należy traktować indywidualnie. Jednak należy pamiętać, że rozwój powinien przebiegać zgodnie z normami rozwojowymi, dlatego jeśli w określonym przedziale wiekowym nie obserwuje się pewnych zachowań czy umiejętności, wówczas należy zacząć stymulować ich rozwój i w tym celu warto skonsultować się ze specjalistą.

RODZICU, SKONSULTUJ SIĘ Z LOGOPEDĄ GDY:

- U niemowlęcia nie pojawia się gaworzenie, nie prowadzi ono z dorosłym „dialogu” naśladowując sylaby otwarte, nie pojawia się u niego gaworzenie samonaśladowcze i dziecko nie wypowiada ciągów sylabowych, gdy wyraźnie przedłuża się głużenie i staje się ono głośniejsze niż wcześniej.
- Niemowlak nie reaguje na bodźce słuchowe lub wzrokowe.
- Niemowlę nie skupia wzroku na Twojej twarzy i nie reaguje adekwatnie na Twoją mimikę, a w 9-tym miesiącu życia nie pojawia się u niego gest wskazywania palcem.
- Dziecko mające rok nie wypowiada kilku prostych wyrazów zbudowanych z sylab otwartych, świadomie i intencjonalnie nie używa słów mama, tata oraz kilku wyrażeń dźwiękonaśladowczych lub nie rozumie prostych pleceń popartych gestem.
- Roczny maluch nie potrafi pić z otwartego kubka, nie potrafi jeść pokarmów łyżeczką oraz unika pokarmów o stałej konsystencji.
- Dwulatek wypowiada jedynie pojedyncze słowa, nie łącząc wyrazów w wypowiedzi dwuwyrzowe, nie skupia uwagi nawet podczas oglądania krótkiej książeczki lub nie dzieli z Tobą wspólnego pola uwagi.
- Dwuletnie dziecko nie zwiększa liczby używanych słów i nie rozumie prostych zdań (polecenia, zakazy), nie powtarza nowych słów, nie naśladuje dźwięków.
- W mowie dwulatka nie występują wszystkie samogłoski, z wyjątkiem nosowych (*a, ę*) oraz spółgłoski *p, b, m, t, d, n, k, ś, ź, ć dź, h*.
- Trzylatek nie buduje prostych zdań, mówi bardzo niewyraźnie lub zrozumiale jedynie dla najbliższego otoczenia i nie wykazuje żadnych oznak dominacji stronnej.
- Dziecko trzyletnie nie wymawia wszystkich samogłosek i spółgłosek *p, pi, b, bi, m, mi, n, ni, f, fi, w, wi, t, d, n, l, li, ś, ź, dź, j, k, ki, g, gi, ch*.
- Trzyletni malec nie wykonuje prostych poleceń zawierających znane mu wyrazy i zwroty.
- Czterolatek nie używa przymiotników i przysłówków (wyrazów określających cechy), nie nazywa prostych związków przyczynowo-skutkowych, relacji czasowych i przestrzennych (nie używa przyimków).
- Czteroletnie dziecko wykazuje niechęć do zabaw językowych: rymowanek, wyliczanek, wierszyków.

- W wieku czterech lat u dziecka brak wyraźnej dominacji w zakresie ręki (dziecko używa przemiennie prawej i lewej ręki podczas rysowania, manipulowania małymi przedmiotami, jedzenia sztuczkami).
- Mając cztery lata maluch zmiękcza nadal głoski *s,z,c,dz*, mówiąc np. zamiast „*sanki-sianki*”
- Pięciolatek nie podejmuje prób poprawnej realizacji głosek *sz,ż,cz,dź,r*.
- Sześciolatek nie realizuje poprawnie wszystkich głosek.
- Dziecko realizuje głoski w sposób nieprawidłowy (np. bezdźwięcznie lub wysuwając język między zęby czy układając go asymetrycznie).
- Dziecko nie próbuje komunikować się z otoczeniem, nie jest zainteresowane kontaktem z rówieśnikami, nie rozumie innych osób lub nie nawiązuje kontaktu wzrokowego z rozmówcą.
- Dziecko mówi w sposób nie płynny (zacina się, powtarza lub przeciąga głoski, sylaby, wyrazy).
- Dziecko nie mówi w określonych miejscach i sytuacjach np. w przedszkolu czy na placu zabaw, podczas gdy w domu komunikuje się werbalnie bez oporów.
- Dziecko nadmiernie się ślini, nawykowo oddycha przez usta, chrapie podczas snu.
- U dziecka występują tzw. parafunkcje np. ssanie smoczka, wargi, policzka, gryzienie palców, drobnych przedmiotów, obgryzanie paznokci itp.
- Dziecko ma nieprawidłowo zbudowane narządy mowy (np. skrócone wędzidełko języka, rozszczep podniebienia).
- Bez względu na wiek, dziecko nieprawidłowo lub nieadekwatnie reaguje na dźwięki otoczenia, np. siada blisko telewizora, uważnie przygląda się ustom aby zrozumieć co do niego mówisz, mówi głośno, albo masz wrażenie, że dziecku przeszkadza nawet niewielki hałas, ma problemy z wykonywaniem poleceń w miejscach, w których jest głośno.
- Zauważasz u dziecka obniżoną sprawność narządów mowy (nie potrafi unosić języka ku górze, oblizać się, cmokać czy parskać wargami) lub nieprawidłowości w ich budowie (np. wadę zgryzu, skrócone wędzidełko języka).
- Dziecko ma problemy z gryzieniem i żuciem albo wyraźnie preferuje jedynie niektóre pokarmy, unika pokarmów o różnorodnej konsystencji lub fakturze.
- Problemom językowym dziecka towarzyszy opóźnienie rozwoju ruchowego (np. późno podnosi głowę, późno siada i chodzi, nie jeździ na rowerze, ma trudności z chodzeniem po schodach, podskokami, bieganiem) lub ma nieprawidłowe napięcie mięśniowe.